

نگاه درون

اهمیت موصل برای «داعش»

● افشین غلامی؛ پاشنه آشیل «داعش» شهر موصل است؛ شهری کاملاً استراتژیک و بزرگ که به‌عنوان نقطه ثقل و اتحادبخش گروه‌های ریز و درشت تروریستی توسط «عقلی یعنی» راهبری و مدیریت می‌شود. بزرگی شهر به‌عنوان مؤلفه یک پایتخت ایده‌ال و واقع‌شدن در دشت‌های مسطح شمال غربی عراق و همچنین دسترسی به رودخانه فرات، مطلوبیتی به این شهر داده تا داعش برای حفظ آن دست به هر کاری بزند. با نگاهی به دموگرافیای موصل می‌توان گفت، این شهر به‌عنوان مرکزیت یک استان پهناور و دومین شهر بزرگ عراق، با وصل نقاط شمالی عراق به مناطق مرکزی این کشور، علاوه بر اینکه چند استان را به هم متصل می‌کند، به‌عنوان یک شاه‌راه و متروپل تغذیه‌کننده بسیاری از مایحتاج و نیازمندی‌های منطقه، می‌تواند محل یک نبرد سرنوشت‌ساز باشد. قطعا شکست داعش در موصل، دومینوی سقوط و در سراسییی قرارگرفتن این گروه و خشن و اذدست رفتن رؤیای یک امپراتوری «سلفی جهادی» در منطقه است. به همین دلیل، هم داعش و هم گروه‌های ضدداعش به‌خوبی واقف هستند که پای در چه وادی سخت و کشنده و طاقت‌فرسایی می‌گذارند. آنچه از خبرها به گوش می‌رسد، آن است که این گروه به وسیله شگرد تله‌های انفجاری و جاسازی بمب و معبرهای مین، حائل‌ی در اطراف ورودی‌ها و نقاط استراتژیک شهر و اطراف آن به وجود آورده و از حالا به وسیله عوامل انتحاری و ماشین‌های بمب ریزشده منتظر نبردی از پیش تعیین‌شده است. با نگاهی به جامعه‌شناسی جنگ در قضیه موصل، باید اذعان کرد، عمده‌ترین موضوعی که باعث تاخیر در زمان آغاز بازیگیری شهر موصل شده، ضعف روحیه جنگی در بین ارتش عراق است. ارتش عراق به‌عنوان مجری این عملیات، هم از تجهیزات و هم از پشتیبانی هوایی نیروهای ائتلاف برخوردار است، اما نبود یک نهاد هماهنگ‌کننده و تصمیم‌گیرنده باعث رخوت و ترس این ارتش در آغاز عملیات شده به نحوی که در چند روز گذشته در ناحیه «مخمور» در نزدیکی موصل، با توجه به اینکه دارای عقبه و لجستیک مناسب نظامی بود، اما متحمل شکست شد و بسیاری از ادوات خود را برای گروه داعش به جای گذاشت. این ترس و روحیه ضعیف از ناکارآمدی سازمانی و از شتت آرای نظامی و سیاسی بستر سیاسی امروز عراق شکل گرفته و با بی‌تدبیری دستگاه سیاسی، منجر به چندپارگی فرایند سیاسی و نظامی این کشور شده که همین سراسیمگی و جنگ سیاسی عامل تاخیر و ناهماهنگی در شروع عملیات آزادسازی است. وجود نیروهای موازی با ارتش عراق چون پیشمرگه‌های کرد عراقی، نیروهای مردمی موسوم به حشدالشعبی، نیروهای «پ‌ک‌ک»، نیروهای کُرد سوری، نیروهای مقاومت شنکال و چند گروه دیگر هنوز راهکار مشترکی پیدا نکرده و در چگونگی اداره شهر به توافق مناسبی نرسیده‌اند. موصل شهری است که علاوه بر داعش که حاکم کنونی آن است، مورد طمع خط حامیان تشکیل یک دولت سنتی در عراق و کشوری مانند ترکیه است که از قدیم‌الایام آن را نقطه جدانشده‌ای از خاک عثمانی می‌داند که نزدیکی ارتش ترکیه به این شهر، گمانه‌زنی‌های خیز این کشور برای استیلا بر این منطقه نفتی را دوچندان می‌کند. مسلماً موصل بعد از داعش حاکمان کوچک و بزرگی خواهد داشت که اگر گروه‌ای پیوند خواهد یافت و نظامی بر سر چگونگی اداره آن به توافق نرسند، آزادسازی این شهر محقق نخواهد شد.

تک خیر

برپایی «پایگاه محرمانه جدید» در اسرائیل

● براساس گزارش منتشرشده در رسانه‌های اسرائیل با استناد به مقامات امنیتی بلندپایه این رژیم؛ برپایی پایگاه جدید آمریکایی «در نقطه‌ای در مرکز اسرائیل» در مراحل پیشرفته قرار دارد. این پایگاه با تجهیزات پیشرفته راداری به سیستم راداری «ایکس» در دیمونا پیوند خواهد یافت و کوره هسته‌ای اسرائیل در اطراف شهر دیمونا واقع است. براساس این گزارش‌ها پایگاه آمریکایی به وسیله خود نظامیان آمریکایی اداره خواهد شد و همواره فعال خواهد بود؛ دراین‌میان، به گزارش رادیو اسرائیل، تمرین مشترک نظامی ارتش‌های اسرائیل و آمریکا که «اهداف معین» در تقویت توان دفاعی موشکی» را دنبال می‌کند، از پنجشنبه گذشته آغاز شده است. در این گزارش‌ها آمده است که پوشش دفاع هوایی اسرائیل با تجهیزات آمریکایی و تقویت مراکز کنترل تدافعی و تعیین راهکارهای نظامی در صورت حمله موشکی به اسرائیل در کانون تمرین‌ها قرار دارد. براساس این گزارش، ژنرال «تیموتی ری»، فرمانده نیروهای آمریکایی در آغاز این تمرین به رسانه‌های اسرائیل گفت: «ایستادگی آمریکا در کنار اسرائیل و دفاع از تل‌آویو، بخشی جدایی‌ناپذیر از سیاست‌های آمریکا بوده و در آینده نیز این اصل تزلزل‌ناپذیر دنبال می‌شود.

آنکارا و تل‌آویو تا حدود شش سال پیش متحدان کلیدی هم بودند، روابط نظامی گسترده‌ای داشتند و خلبانان اسرائیلی در حرم هوایی ترکیه آموزش می‌دیدند و بازار قراردادهای میلیارد دلاری اسلحه میان دو طرف هم گرم بود. اختلافات اما زمانی بالا گرفت که کماندوهای اسرائیلی به کشتی ماری مرمره که حامل فعالان طرفدار پایان محاصره غزه بودند، هجوم برده و ۱۰ فعال ترکیه‌ای حامی فلسطین را کشتند. حمله اسرائیلی‌ها به این کشتی سروصدای زیادی به راه انداخت و در کنار تأثیرش بر افکار عمومی ترکیه نسبت به اسرائیل، «رجب طیب اردوغان»، رئیس جمهوری ترکیه را مجبور به گرفتن موضعی سرسختانه کرد اما حالا به نظر می‌رسد اقتصاد و سیاست بار دیگر دو طرف را به یکدیگر نزدیک می‌کند.

روز گذشته، وزارت خارجه ترکیه با انتشار بیانیه‌ای از پیشرفت در بهبود روابط دو طرف و کاهش فاصله‌ها خبر داد. در این بیانیه آمده است که ترکیه و اسرائیل دور جدیدی از گفت‌وگوها را با هدف عادی‌سازی روابط پس از یک دوره سردی روابط، روز پنجشنبه از سر گرفته‌اند. بر اساس این بیانیه، آخرین دور مذاکرات در لندن برگزار شده و انتظار می‌رود مذاکره‌کنندگان دو کشور در جلسه دیگری در

آینده نزدیک، توافق‌نامه مربوطه را نهایی کنند. به گزارش رویترز، در بیانیه وزارت خارجه ترکیه گفته شده «فریدون شینرلی‌اوغلو»، معاون وزیر خارجه، «جزوف چچان‌اور»، نماینده ویژه نخست‌وزیر اسرائیل و ژنرال «یاکوب ناکل»، سرپرست شورای امنیت ملی آن کشور، پنجشنبه گذشته در لندن دیداری داشته‌اند. پس از چند سال اتهامات تند و کوپنده، دو طرف در ماه دسامبر مذاکرات محرمانه‌ای را با هدف عادی‌سازی روابط آغاز کردند و دور بعدی مذاکرات سطح بالا هم در ماه فوریه در ژنو برگزار شد. به باور تحلیلگران تمایل ترکیه برای ازسرگیری روابط با اسرائیل در پی سردی روابط با مسکو پس از مورد هدف قراردادن جنگنده روسی از سوی ترکیه و منتفی‌شدن چندین پروژه مشترک افزایش یافت. آنکارا که بیش از نیمی از واردات گاز طبیعی خود را از روسیه تأمین می‌کرد، اکنون چشم خود را به ذخایر گاز اسرائیل دوخته است.

در طول سال‌های پس از حمله به ماری مرمر، اردوغان خود را به عنوان قهرمان منطقه‌ای حامی حقوق فلسطینی‌ها نشان داد. پس از بهار عربی هم رهبران ترکیه نظم جدیدی را در افق منطقه‌ای حس و تلاش کردند بر روی آن سرمایه‌گذاری کنند. بر اساس معیارها و پیش‌بینی‌های آنکارا، پشتیبانی اردوغان از حماس در غزه و همکاری نزدیک

ترکیه با اخوان‌المسلمین مصر، می‌توانست این کشور را به بخشی از یک محور جدید قدرت در منطقه تبدیل کند.

در آن زمان اقتصاد ترکیه قوی بود و استانبول هم بار دیگر به عنوان یک شهر جهانی در حال ظهور بود. آنکارا همکاری خود را با رژیم‌های جدید منطقه آغاز کرده بود و در این میان بر موضعی ضدسوری پافشاری می‌کرد. موضع حمایت از فلسطین اردوغان هم جنبه حیاتی تجدیدنظر منطقه‌ای جدید او بود و حملات لفظی به اسرائیلی‌ها، روابط اقتصادی عمیق دو طرف را لاپوشانی می‌کرد. در اوج بن‌بست روابط تل‌آویو و آنکارا، خطوط هوایی ترکیه دومین اپراتور بزرگ پرواز از فرودگاه بین‌المللی تل‌آویو بود. حمایت پربهاهوی اردوغان از فلسطینی‌ها و محکوم‌کردن اشغال اسرائیل نمایشی دستمالی‌شده به نظر می‌رسید وقتی هوایم‌های ملی ترکیه با رضایت خاطر اسرائیلی‌ها را به سراسر جهان می‌فرستادند و از آن سو اسرائیلی‌ها هم هیچ مشکلی با این امر نداشتند که با وجود وضعیت وخیم روابط دیپلماتیک، استانبول برایشان دروازه ورود به جهان باشد. به گفته یکی از دیپلمات‌های سابق ترکیه، چارچوب ازسرگیری روابط مدت‌ها پیش نهایی شده است. آنکارا پس از حمله اسرائیل به

ترک قدرت در سال ۲۰۲۰

عمر البشیر، رئیس‌جمهوری سودان، گفت: وظایف رئیس‌جمهوری بسیار سنگین است و در سال ۲۰۲۰ نامزد انتخابات نمی‌شوم. اما منتقدان او گفته‌اند البشیر بارها وعده داده که دیگر درصدد کسب قدرت برنمی‌آید اما وعده خود را زیر پا گذاشته است. ^{**(اینستا)**}

جان کری در سفری غیرمنتظره وارد بغداد شد در جست‌وجوی ثبات، منهای اصلاحات

این در حالی است که بغداد، متحد دیگر نیروهای ائتلاف، این‌روها در چنان مخمصه سیاسی‌ای گرفتار آمده که دیگر کمتر توانی برای تمرکز بر جنگ خونین جاری علیه تروریست‌های داعش دارد. بحران اقتصادی، نرخ بالای بی‌کاری، ضعف در خدمات عمومی و نارضایتی مردمی از طبقه نخبگان سیاسی که همواره متهم به سوءاستفاده مالی از ترآمدهای بالای نفتی بوده‌اند، ماه‌هاست اعتراضات خیابانی و تقاضا برای برکناری العبادی را به یکی از ثابت‌های عرصه سیاسی عراق بدل کرده است.

در این میان، بسته اصلاحاتی العبادی در مقابله با فساد و هزینه‌های بالای دولتی که تابستان گذشته ارائه شده بود، در زیر سایه تنش‌های فرقه‌ای و تقلاي کشور در برابر ویرانی‌های ناشی از تصرفات داعش، فرصتی برای عملی‌شدن نیافت؛ تا آنکه اعتراضات خشمگینانه اخیر هواداران «مقتدی صدر»، روحانی شیعی عراقی، که روزگاری مخالف سرسخت حضور

ماری مرمره سه شرط برای ازسرگیری روابط مطرح کرد؛ اسرائیل باید به خاطر حمله عذرخواهی کند، به خانواده‌های قربانیان غرامت بپردازد و در نهایت به محاصره نوار غزه پایان دهد. درخواست عذرخواهی سال گذشته و هم‌زمان با سفر رسمی «باراک اوباما»، رئیس‌جمهوری آمریکا به اسرائیل محقق شد. «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر اسرائیل از مردم ترکیه به خاطر هرگونه خطایی که منجر به مرگ شده بود عذرخواهی کرد. ماه گذشته هم رجب طیب اردوغان در گفت‌وگویی اعلام کرد که دو طرف درباره غرامت هم به توافقاتی رسیده‌اند و با تکمیل این مرحله، آنکارا و تل‌آویو احتمالاً به سمت روند عادی‌سازی روابط حرکت خواهند کرد.

حالا به نظر می‌رسد تقاضای سوم ترکیه بیشتر جنبه نمادین داشته، چراکه کمتر تغییری در کنترل کامل اسرائیل بر نوار غزه به وجود آمده است. بسیاری از شرایطی که منجر به خصومت میان دو کشور شده همچنان باقی مانده و ازهمین‌رو این سؤال همچنان مطرح است که چرا دو کشور در حال ازسرگیری روابط دوجانبه‌اند؟ به باور بسیاری از ناظران، پاسخ زیر آب‌های نیلگون دریای مدیترانه است؛ همان‌جایی که اسرائیل ذخایر عظیم گاز طبیعی را کشف کرد و به یکی از بزرگ‌ترین ذخایر صاحبان گاز طبیعی جهان بدل شد.

شده بود، خللی در مبارزه دولت علیه داعش ایجاد کند.

با وجود آنکه ارتش عراق در ماه‌های اخیر موفق به بازیس‌گیری حدود ۴۰درصد از تصرفات سرزمینی داعش شده است، مقامات ائتلاف همچنان نگران آن هستند که مبادا کشمکش‌های سیاست داخلی درباره تغییرات در کابینه، مجالی برای نیروهای داعش فراهم آورد تا سرزمین‌های ا‌زدست‌رفته در استان الانبار را بار دیگر تصرف کنند. اینها همه جدای از چشم‌انداز آزادسازی موصل، مرکز فرماندهی تروریست‌ها، در خاک عراق است که به باور بسیاری از کارشناسان، جز با همکاری تمام‌قد و همه‌جانبه بغداد امکان‌پذیر نیست. در همین راستا، گذشته از کری که روز پنجشنبه و پیش از سفر به بغداد، در دیدار با وزیران شش کشور عضو شورای همکاری خلیج‌فارس در بحرین، بر نقش پراهمیت بغداد در جنگ با داعش و لزوم حمایت از دولت العبادی در راستای ایجاد ثبات و بازسازی آن کشور سخن گفته بود، «برت مک‌گورک»، فرستاده ایالات متحده در نیروهای ائتلاف ضدداعش، نیز یکشنبه هفته گذشته درباره بحران سیاسی جاری در مسعود بالازنسی، رئیس‌جمهور اقلیم خودمختار کردستان، به گفت‌وگو نشست و سپس عازم بغداد شد.

دومین قربانی «اوراق باناما» رئیس‌جمهور آرژانتین به دادگاه رفت

در آرژانتین تقاضای تحقیقات درباره فعالیت‌های ماکری در ارتباط با اتهاماتی که علیه او در قضیه «اوراق باناما» مطرح شده را ارائه داد. ماکری همچنین تأکید کرده هیچ پولی بابت مدیرعاملی شرکت‌های خارجی دریافت نکرده و هیچ سهمانی هم در مالکیت آنها ندارد. اداره مالیات و اداره مبارزه با مفاسد اقتصادی آرژانتین موظف به رسیدگی در این رابطه هستند و بازرس «فردریکو دلگادو» گفت، تحقیقات او با نیت اطمینان حاصل‌کردن از اینکه رئیس‌جمهور آرژانتین «قربانی یک نیت بد» شده صورت می‌گیرد. نخستین‌بار، یکی از روزنامه‌های آرژانتین پی برد که نام ماکری به عنوان مدیرعامل شرکت «فلک تریدینگ» بین سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۹ در یک شرکت خارجی در پناهگاه مالیاتی باهاما ثبت شده است. این در حالی است که ماکری هنگام قبول پست شهرداری بوئنوس‌آیرس در سال ۲۰۰۷ یا سوگند ریاست‌جمهوری در سال گذشته به اسناد باناما متعلقه و مالیاتی آرژانتین از ستمش در مقام‌های قضائی و مالیاتی آگاه شده است. با این شرکت حرفی نزده و اطلاعی نداده است. با وجود این، دفتر رئیس‌جمهور آرژانتین اعلام کرده از اتجایی که ماکری هیچ پرداخت و درپافتی از این شرکت نداشته، نیازی برای اعلام آن به مقام‌ها وجود نداشته است.

رویداد

سفر پادشاه عربستان به قاهره

● «سلمان بن عبدالعزیز» پادشاه عربستان سعودی که پس از چندین سفر به‌تعمیق‌افتتاده، بالاخره برای نخستین‌بار از زمان به‌قدرت‌رسیدنش وارد مصر شده است، در صفحه خود در پایگاه اجتماعی توئیتر نوشت: «مصر برای من جایگاه خاصی دارد و ما در عربستان به این رابطه و این مناسبات استراتژیکی که برای جهان عرب و اسلام مهم است، افتخار می‌کنیم، خداوند مصر و مردمش را حفظ کند». به گزارش «ایسنا» به نقل از شبکه اسکای‌نیوز عربی، پیش‌تر «عبدالفتاح السیسی»، رئیس‌جمهور مصر در توئیتر از سفر پادشاه عربستان تقدیر و تأکید کرده بود؛ من به برادرم سلمان بن عبدالعزیز در خاک وطن دومش خوشامد می‌گویم.

بازگشت دومین گروه از پناهجویان به ترکیه

● یونان دومین گروه از پناه‌جویان را به ترکیه بازگردانده است. این گروه ۴۵ پناهجوی پاکستانی را شامل می‌شود که براساس توافق میان اتحادیه اروپا و ترکیه به این کشور بازگردانده شده‌اند. این پناه‌جویان از جزیره «لسبوس» یونان به بندر «دیکیلی» در ترکیه انتقال داده شده‌اند. مقامات یونان گفته‌اند که هیچ‌یک از این افراد درخواست پناهندگی نکرده بودند. گروه‌های حامی پناه‌جویان در یونان تلاش کردند که با شناکردن در جلوی قایق حامل پناه‌جویان مانع از انتقال آنها به ترکیه شوند. بر اساس توافقی که جمعه ۱۸ مارس اعلام شد، پناه‌جویانی که پس از ۲۰ مارس خود را به یونان رسانده‌اند، در صورتی که درخواست پناهندگی‌شان را ثبت نکنند یا تقاضای پناهندگی آنها رد شود، به ترکیه بازگردانده می‌شوند.

شراکت کامرون در شرکت صوری پدرش

● در پی افشای اسناد پاناما و مطرح‌شدن نام نخست‌وزیر بریتانیا در رابطه با این اسناد، «دیوید کامرون» نخست‌وزیر بریتانیا تأیید کرد که تا سال ۲۰۱۰ در شرکت صوری برون مرزی پدرش سهام داشته است. او در گفت‌وگو با تلویزیون ITV اذعان کرد در شرکت سرمایه‌گذاری «هلدینگ بلیرمور» سهامی به ارزش حدود ۳۰ هزار پوند (۳۷ هزار یورو) داشته است. او گفت در ژانویه سال ۲۰۱۰ سهم خود را فروخته است. طبق این اسناد که روز چهارم آوریل منتشر شد، پدر کامرون که در سال ۲۰۱۰ درگذشت، از طریق این شرکت مالی به مدت ده‌ها سال توانسته بود از پرداخت مالیات فرار کند.

مباران مواضع «پ‌ک‌ک» در ترکیه و عراق

● ارتش ترکیه با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد اهداف حزب کارگران کردستان ترکیه (پ‌ک‌ک) را در جنوب شرق این کشور و نیز در شمال عراق هدف قرار داده است. به گزارش «ایسنا» به نقل از رویترز، ارتش ترکیه اعلام کرد که چندین غار و اهداف دیگری را در یک منطقه روستایی در شهر «یوکسکواوا» واقع در جنوب شرق ترکیه منهدم کرده و همچنین منطقه کوهستانی «راپ» در شمال عراق را نیز هدف قرار داده است. همچنین یک منبع در یگان‌های مدافع خلق کُرد تصریح کرد که دست‌کم صد عضو نیروهای ویژه ترکیه‌ای روز پنجشنبه از طریق یک گذرگاه در استان ادلب، وارد سوریه شده‌اند.

داعش مهم‌ترین گذرگاه مرزی‌اش را از دست داد

● دیده‌بان حقوق بشر سوریه اعلام کرد داعش مهم‌ترین گذرگاه تحت تصرف خود در مرز سوریه با ترکیه را از دست داده است. به گزارش «ایسنا»، «رامی عبدالرحمن» مدیر مرکز مذکور به فرانس پرس گفت: گروه‌های مسلح معارض موفق شدند گذرگاه مرزی «الراعی» در استان حلب را از عناصر داعش پاکسازی کنند و تحت تصرف خود درآورند. به گفته عبدالرحمن، معبر الراعی مهم‌ترین گذرگاه مرزی داعش با ترکیه و یکی از آخرین معابر تحت سیطره داعشی‌ها در مرز با ترکیه محسوب می‌شد.

«فیدل کاسترو» در تلویزیون کوبا

● «فیدل کاسترو» رهبر سابق کوبا در اتفاقی نادر به منظور بزرگداشت سالروز تولد یکی از نزدیکان خود که در جنگ با آمریکا حدود ۶۰ سال قبل در کنار او بود، در انظار عمومی ظاهر شد و در مدرسه‌ای در هاوانا حضور یافت. به گزارش «ایسنا» به نقل از رویترز، تلویزیون دولتی این کشور تصویری را از فیدل کاسترو نشان داد درحالی‌که پشت میز نشست و با دانش‌آموزان و معلمان مشغول گفت‌وگو بود. رهبر انقلاب کوبا چندان در رسانه‌ها و انظار عمومی ظاهر نمی‌شود و اخبار زیادی از وخامت حال او منتشر می‌شود.